

W GOSPODZIE U LORKA

Hruza kany, jak sie tak człowiek podziwo na ty downe, stare czasy, to je co spóminać, bo sie też to kiesi łumieli ludzie bawić. Nie jako dzisio. Kiery łumioł zagrać na jakim instrumencie to był panym. Wszyscy przed nim czopki ściepowali, a zaś dzisio jak muzykant zagro ty nowoczesne melodyje, to ci trzy dni w głowie hóczy. Ale zech sie zafuloł, a jo cheym Wóm połopowiadać ło gospodzie łu Lorka, kiero była w samym postrzodku naszej dziedziny. Ta gospoda łodgrywała ważnóm role w gminie. Tu nie jyny wieczorami chodzili gazdowie i pacholcy na piwo abo achtlik. Tu też łodbywały sie w izbie za szynkym ważne zebrania fojta z radnymi. Dyć nie było jeszcze urzyndu, tóż musieli sie kajsi do kupy zbiyrać, coby łobradować. Choćby sie nikierym zdało, że przy półce niczego dobrego nie wymyślóm, wszystkie łuchwały były móndre i przemyślane. W tym czasie wystawiono została fabryka, powstała dróga do Chybio, coby siedlocy do cukrowni z burokami sie dostali, zostały też łuregulowane rzyki.

W tej gospodzie łodbywały sie czynsto roztomajte przedstawiyńia, wiesiela, stypy, a sobote, jak nie było postu muzyki. Czasym też na takij muzyce przyszło do bijatyki i hneda zrobili z kabota weste. Nejczyńscij chłopcy pobili sie skyrs jakigosikej dziełuszyska, ale i z tym gospodzki doł se radę. Wyłoz przed gospode, gwizdnył na Mydrochowego pastyrza, kiery zaroz przyjechał z tragaczym i takigo łobitego boroka, ku łuciesze dziedzińskich psów, łodwióz do chałpy. Sanitarnego auta nigdy nie było trzeja. Tóż podziwejmy sie dzisio do tej gospody Lorkowej, kieróm już mało kiery pamiynto. Ledwo muzykanci zaczyli grać, a już za stołym wedle pieca siedziała staro Kuklino, Ferfecko, Piszczalkula – wdowy na wymowie, ale kajby tam mógly muzyke łopuścić. Choć staróm Kuklinóm w kłymbie dzisio łod rana pobolowało, a w łuchu targało, ale przyszła, dyć tu w gospodzie poznała swojigo nieboszczyka chłopca, z kierym przeżyła czterycet roków. Tu nejlepiej przy muzyce sie ji spóminalo tyn miniony żywot, kie byli młodzi, a nogi ich same w tańcu niósły. Żoł sie ji zrobiło tych minionych roków, ale hnet wycióngła z letnika sznuptychle, wyszypłała kierysi grejcar, a kozała sztwiertke. Zaroz wdowóm na duszy zrobiło sie lepi, a jak kierysi kieliszek wypily, jynzyki sie im rozwióznaly. Pod łoknami zaś siedzieli hyrni siedlocy, ze swojimi gaździnkami, a pod ścianóm szumne dziewczki z hrubymi binkoczami czyli warkoczami. Czakały aż jakisi feszak porwie ich do tańca, ale żodno tam długo nie czakała hneda kierysi sie znaszel i już na postrzodku gospody tańcowali, a było sie na co dziwać. Tych tańców było łokropnie kupe, że do rana by wszystkich nie przetańcowali. Miyndzy tańcami ludzie też piyknie śpiywali, a ty piykne stare pieśniyczki kiere sie łurodziły tu na naszej Cieszyńskij Ziymeczce niósły sie daleko. Po północy ludzie zaczyli se spóminać, że też majóm swojóm chałpe i po mału trzeja sie brać ku nij, bo rano zaś trzeja gowiydź łodbywać. Gospodzki zaś ich pytoł, coby kapke jeszcze zostali, dyć do rana daleko. Jónek łod stawów jeszcze chcioł coby muzykanci co piykneho zagrali im na chodnik. Zaczynało sie na dobrze szarzyć jak goście szli ku chałpóm, ptozski zaczyły śpiywać ranne pieśniczki, a łoni razym z nimi:

Ej pyrszy, pyrszy rosiczka
Spałyby moi łoczyczka
Spałyby twoji, spałyby moi
Spałyby łone łoboje.

Ej czorne łoczka idźcie spać
Bo zaś musicie rano wstać
Coście przepily, przetańcowały
Musicie na to zarobić

Dzisio po tekownych rokach nejedyn sie pyto, kaj sie straciła ta staro gospoda? Ka je gospodzki Lorek, muzykanci, co tak piyknie grali, kaj hyrni siedlocy i szumne siedloczki wyczepióne a przeposane strzybnymi pasami? Kaj ty dziywki z schrubby bińczokami, kaj fezni pacholcy, kaj pastyrz Myndrochów, kiery nejednego boroka do chałpy na tragaczu zawióz? Ka je Zuzka, Hela, Jewka, Hanka, Paweł, Jónek, co to tak piyknie śpiywali, a głos przesumny roznosił sie po całej dziedzinie? Ni ma już ich miyndzy nami. Jyno wiatier łod gróni, tyn niymy świadek tamtej historii, gro tóm staróm pieśniczke: Mijają szybko chwile i szybko mija czas, za rok, za dzień, za chwile razem nie będzie nas.

J.N. Josiyniczaniń